

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

25. Dies Octob. Imitare si potes, apis ædificia, formicæ stabula, bombycis stamina. Tertullianus adversùs Marcion. libr. 1.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55659)

non solum qua pertinent ad societatem humanam, sed
 qua ad religionem Divinam. Ab arbutula humili, &
 fragili, praeter fructum suo tempore reddendum, ni-
 hil exigitur; ab excelsa vero, speciosa, & spatiosa ar-
 bore, ut multa praebet multis. Quae illa? Frigentibus
 ligna, fessis umbram, eturientibus fructus, tum ut
 ipsa adversus omnes ventorum impetus se teneat.
 Tu Christiane es inter homines, quod Cedrus Li-
 bani inter arbores. Es arbor bona, expectat a te ce-
 lestis ille agricola, ut facias fructus bonos. Christia-
 nus es, hoc est, Princeps es; de Christianis enim di-
 ctum est illud: (a) *Constituit eos Principes super omnem*
terram. Quid te abjicis infra terram, quem Deus
 constituit principem super terram? Exclamat Tul-
 lius: (b) *O Di immortales, quam magnum est perso-*
nam tueri Principis! O Deus immortalis! quam mag-
 num est tueri personam Christiani hominis! sis ergo
 memor illius carminis:

Quantò major eris, perfectior esse teneris.

25. DIES OCTOB.

Imitare si potes, apis aedificia, formicae stabula,
 bombycis stamina. *Tertullianus adversus Mar-*
cion, libr. 1.

Deus mi- I.
 rabilis in
 animal-
 culis.

DEum oportet non modo di-
 ligere, & colere, ut prius do-
 cui, sed admirari. Hoc nos
 docebunt his trinis punctis,
 non procera animalia, sed pusilla animalcula, Apis,
 Formica, Bombyx; in illis minimis, miraberis Deum
 maximum. Ordior ab Apibus: Quam est apis exilis,
 & con-

(a) *Psal. 44. 17.* (b) *Philip. 2.*

& contemptibili specie, & tamen suavissimum liquorem, & omnibus hominibus salutiferum conficit: hoc mel est, quo ad cibos condiendos utimur, ad officinarum apparatus, ad debiliū stomachorum corroborationem. Dein quæ non utilitas promanat ex cerâ, quam conficit; cerâ altaria splendent, supplicationes condecorantur, funerum pompa celebratur, Regum mensæ exornantur. Aristomachus, teste Plinio, ita rapiebatur, cū in Apum proprietatibus expendendis versaretur, ut sexaginta annis nihil aliud propè egerit. Certè si Apum consideres Rempubicam, plus miraberis, quàm Regina Sabæ Salomonis familiam: nec enim tam admirandus fuit Salomon in suo solio cum omni sua gloria, quàm in suo cereo ædificio, apicula. *Imitare si potes Apis edificia.* Sed quia non potes imitari, potes te inde confundere.

III. Api succedit Formica. Primum in quo recipiendo gentium consensus conspiravit, fuit, conjunctio hominum inter homines, ut scilicet oppida, urbes, & Respublicæ constituerentur. Quis hoc primum docuit? Formica, teste Platone, & Plinio, qui sic loquitur. (a) *Formica Reip. ratio, memoria, cura.* Formicæ enim simul laborant, vivunt, incedunt, & hyemis futuræ non ignaræ, atque incautæ, salimenta sibi recondunt, & quod mirandum magis est, nullæ earum sibi quidquam vendicat, sed omnia habent in Repub. sua communia. Et certè earum Respub. est ad stuporem admirabilis, ad artificium inimitabilis, si videas quo pacto cavernosa penetralia repurgant, quomodo madefacta imbre semina proferunt, ac

Pars III.

H h h

siccant,

(a) L. 11, 6, 30.

ficant, quo modo labore suo singulae victitant, nulla aliam offendat: quomodo aliae aliarum laborant, & quod nos confundit, quomodo quinquaginta millia formicarum in caverna munita victitant: ubi duobus viris una Respublica nimis angusta est. Quis non miretur? Bestiolae quas millela despectatque Natura fecit, quas innocuus dardanio hyemali ergastulo, vivas quasi sepulchro, denegat victu, ipsae sibi carcerem in horreum mutarunt hypogeum in triclinium. Una omnium animalium Formica dives est, habet, possidet, conditque. Alii in diem victitant, pauperrima sunt: scilicet Natura portionem providentiae suae in illarum diligentia delegavit: sat fuit de illis sollicita, quod fecerit sollicita. Utinam tanta esset hominibus paranda salutis providentia, quanta formicis inest vitae sustentandae providentia.

III. Quis potest satis efferre naturam Bombycujus stamina, Regum sunt ornamenta? Nonne murrum, tam exiguum, & abjectum vermiculum, fit conficere tam gracilia, tenuia, & tamen tam pretiosa, & artificiosa, ut nullius hominis industria id possit consequi? Nonne & illud mirabilius, tam pulchro animali Deum tribuisse materiam, quam totius mundi venustati suppeditaret, quae sunt holocum villosum, undulatae vestes, & innumera vestimentorum genera quae ex serico concinnantur, quibus potentissimi terrarum Domini gloriantur. Omnis enim, quam ipsi Caesares ex vestibus capere gloria, sunt Bombycum viscera. Nonne & illud mirandum, nullam esse Aethyopum civitatem, nullam regionem tam barbaram, neque tam distantem

Octob.

Tessera.

851

ubi Magnates, & Proceres, non se conentur conspicuos reddere, Bombycum exuviis? Quid, quod ipsæ Deo consecratæ aræ, & qui ad aras faciunt, splendeant illarum filis, seseque faciant conspicuos? in rerum natura, mirabilissimum est omnium mirabilium, natura animalium. Quis hic non submittat cristas, dum videt se animalculis cedere, arte, qui illa præcedit mente? Itaque Bombycis stamina, Formicæ stabula, Apis ædificia, quæ excedunt omnium hominum artificia, sint tibi ad artes discendas stimuli, & calcaria.

Res valet, ars præstat, si res perit, ars mihi restat.

26. DIES OCTOB.

Esto tu Dei, & Deus erit tui. *S. Cyprianus sermon, de Ascens.*

Amoris
indoles.

Solo amore Dei, totus sis Dei, & Deus tui. Quisquis amat, sibi moritur, & vivit alii, aut alibi. Fateatur hoc quidam amator. *Ubi sum, ibi non sum: ubi non sum, ibi est animus.* Etenim cum respondeant sibi amantes, ille in isto, & iste in illo commutatis spiritibus vivunt. Alter alteri, uterque utrique traditur, uterque ab utroque accipitur. Servus, qui suus non est, nihil habet suum. *Ista est solertia, illa industria amoris: Servitutem, vulgi opinione infamem, & probrosam, reddit ingenuam, & gloriosam, imò facit locupletem, & dominantem; unde illa servite, & mori, quæ censentur horribilia, in amore sunt sancta, & illustria nomina, sunt sine damno, imò cum lucro.* Amans fateor est servus, nec ullus magis est servus, sed

H h h 2

servus